

men tillige ved de Foranstaltninger, der blev truffet overfor Laanekassen, Nibe Bank og Fredericia Bank.

Ganske vist er det jo ikke den samme Krise, om man saa kan sige, som vi staa overfor i København og ovre i Jylland; det er det ikke. Der er ikke nogen som helst Tvivl om, at efter den Maade, hvorpaa Nibe Bank er bleven ledet, og efter de Forhold, der herskede ved Banken i Fredericia, vilde Kalamiteten før eller senere være indtraadt derovre, men det er alligevel et Faktum, at de to Rystelser i København og Jylland kom paa væsentligt det samme Tidspunkt, selv om de ere fremkaldte af forskellige Aarsager, og overfor dem, det vilde komme til at gaa ud over, Sparere og Indskydere, kan det ikke nytte, at vi give os til at diskutere Spørgsmaalet om, hvad egentlig Grunden er til, at den eller den Bank gik itu. Virkningerne for Sparerne i Fredericia og i Nibe vilde være blevne ganske de samme som for Sparerne i Detailhandlerbanken og Grundejerbanken i København, og derfor maa det ogsaa med Rette kunne fordres, at der her anvendes de samme Midler som dem, vi anvendte ved Bankgarantiloven af 15. Februar for at faa Krisen stoppet, hvilket jeg trøster mig til at sige i væsentlig Grad er lykkedes — den akutte Krise er i alt Fald stoppet.

Ærede Medlemmer ville erindre, at der ved Bankgarantilovens Behandling her i Fjor var Tale om, hvorvidt man kunde vente, at Statens Garanti vilde blive effektiv. Jeg mindes en Udtalelse af daværende Finansminister Vilhelm Lassen, der gik ud paa, at han i Virkeligheden ikke troede, at den i stor Udstrækning vilde blive effektiv; den Udtalelse, jeg særlig vil citere, gik ud paa det: Men naturligvis kunne vi ikke sige noget bestemt i saa Henseende, vi maa jo alle sammen indrømme, at vi staa overfor noget i Virkeligheden ubekendt. Nu er det imidlertid vitterligt for alle og enhver, at Staten ikke slipper helt uskadt fra sin Garanti, men det er ligesaa klart for alle og enhver, der have været med til at stemme for at yde en Garanti af 10 Mill. Kr., at en saadan Garanti maa kunne risikeres i større eller mindre Grad at blive effektiv. Vi vidste den Dag, vi stemte for Bankgarantien, at hvis Forholdene udviklede sig i høj Grad uheldigt, vilde de 10 Mill. Kr. kunne være tabte. Hvor meget der er tabt, hvis det hele skulde opgøres i Øjeblikket, skal jeg ikke indlade mig paa at skitsere nærmere. Det vil jo saa fuldstændig afhænge af, hvor-

ledes de paagældende Bankers Forhold blive afviklede med Bygninger og alt, hvad de ellers have. Men at der vil blive Tale om et Tab paa $3\frac{1}{2}$ —4 Mill. Kr., anser jeg for højst sandsynligt. Nu er jeg klar over, at ved at trække de nævnte Pengeinstitutter, Laanekassen, Nibe og Fredericia Banker, med ind derunder — dog ikke saa meget Laanekassen, der vistnok er fuldstændig solvent, men derimod de 2 andre —, vil der komme et Tab op mod $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., hvorefter de $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. vel falde Statskassen til Last.

Men der er for mig ikke nogen som helst Tvivl om, at disse Millioner — hvor mange tør jeg, som sagt, ikke sige noget bestemt om — ere mange, mange Gange opvejede ved den Ro, som det lykkedes at skabe i Landet. Tænk, om den Panik, som vi kendte her i Dagen 7.—9. Februar, havde faaet Lov til at brede sig ud over Landet. Den vilde have fremkaldt talløse Føllitter. Vi vilde jo, hvordan Nibe Bank var kædet sammen med Løgstør Bank; hvis Nibe Bank var gaaet fallit, vilde Løgstør Bank ogsaa være gaaet fallit, og der er neppe Tvivl om, at der var flere, det var gaaet ud over ved samme Lejlighed. Og var Fredericia Bank gaaet fallit, vilde formentlig Sparekassen været gaaet fallit med. Vi ere her inde paa Omraader, som det er ganske umuligt at overse. Det eneste, der kan give en svag Antydning af, hvad der kunde fremkomme ved en saadan Katastrofe, er Krisen i 1857, som ældre Medlemmer rimeligvis vilde have nogen Erindring om. Og selv den var ikke saa alvorlig som den, vi her staa overfor, hvis den havde faaet frit Løb, hvis Staten ikke havde grebet ind. Der er ingen Tvivl om, at denne Krise vilde have været af langt, langt mere ondartet Natur end Krisen i 1857, der dog ikke alene sved til Pengeinstitutterne, men til Befolkningen hele Landet over. Det, som jeg anser for det store Gode, er, at ved Bankgarantiloven af Februar i Fjor blev det akutte Slag afværget. At der kom Nedgangstider derefter, ja, det kan Staten ikke bøde paa. Den er ikke Herre over Prisforholdene. Men selve det akutte Slag viste Staten, at den var i Stand til at bøde paa.

Der er et andet Synspunkt, som det forekommer mig, at man med Rette kan gøre gældende. Selv om Krisens Aarsager kunne have været forskellige i Jylland og København, ere Virkningerne ganske de samme for dem, som det eventuelt vilde være gaaet ud over. Det staa derfor for